

ที่ นร 0601/ 203

รับที่	262
วันที่	2 ส.ค. 36

กรมป่าไม้	
รับที่	1825
วันที่	2 ส.ค. 36
เวลา	

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำเนียบวังหน้า กรุงเทพฯ 10200

24 กุมภาพันธ์ 2536

ฝ่ายกฎหมาย	
รับที่	84
วันที่	4 ส.ค. 36

เรื่อง ทารือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (1) สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0707.02/1202

ลงวันที่ 15 มกราคม 2536

(2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 1031

ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การขึ้นทะเบียนสวนป่าสำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน
หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ได้ปลูกป่าอยู่ก่อนแล้ว

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่อ้างถึง (1) ได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา
ให้ความเห็นในปัญหาเรื่อง ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตาม
ประมวลกฎหมายที่ดินที่ได้ดำเนินการปลูกป่าอยู่แล้ว จะขอขึ้นทะเบียนสวนป่าตาม
พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 ได้หรือไม่ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้มีหนังสือที่อ้างถึง (2) ขอให้จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว
ดังกล่าวแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 8) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์
ที่ได้ปลูกป่าอยู่ก่อนแล้ว สามารถขอขึ้นทะเบียนสวนป่าได้ตามมาตรา 4 (1) ประกอบกับ
มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสวนป่าฯ ได้ แต่มีข้อสังเกตว่า อาจเป็นช่องทางให้มีการขอ
ขึ้นทะเบียนสวนป่าเพื่อทำการตัดฟันไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ก่อนแล้ว หรือเป็นช่องทางให้ผู้
ปลูกป่าทดแทนไม้ที่ตัดตามข้อกำหนดในสัมปทานการทำไม้ขอขึ้นทะเบียนสวนป่าเพื่อ
ตัดฟันไม้ดังกล่าวตามพระราชบัญญัติสวนป่าฯ ได้

อำนาจออกข้อ

(นายวิศุทธ สมนึก)
อธิการ 6 กองการ

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือ
อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ณ ลอนนิตการ

2 มี.ค. 66

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัคราทร รุณรัตน์)

รองเลขาธิการฯ

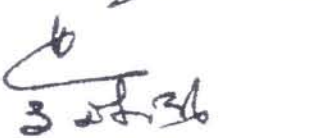
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร. 2220206-9

โทรสาร 2241401

2263611-2

PS
3 มี.ค. 66

นายวิสูตร สมนึก

(นายวิสูตร สมนึก)
นักการ 6 กองนิติการ

งานเลขานุการ

หรือ ส.ป.อ. 1101.101.101 - 1101-101.101

บันทึก

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสวนป่าสำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง
การทำประโยชน์ที่ได้ปลูกป่าอยู่ก่อนแล้ว

กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ กษ 0707.02/1202
ลงวันที่ 15 มกราคม 2536 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยจังหวัด
ปัตตานีได้มีหนังสือ ที่ ปน 0009/28591 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2535 หาหรือกรมป่าไม้
ว่าที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ได้
ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าอยู่แล้ว จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าตามระเบียบกรมป่าไม้
ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าและการโอนทะเบียนสวนป่า พ.ศ. 2535
ได้หรือไม่

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ตามข้อ 5⁽¹⁾ ของระเบียบกรมป่าไม้ดังกล่าวมี

ข้อ 5 ที่ดินจะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ต้องเป็นที่ดินประเภทใด
ประเภทหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามประมวล
กฎหมายที่ดิน

(2) ที่ดินที่มีหนังสือลงทางราชการรับรองว่า ที่ดินดังกล่าวอยู่ใน
ระยะเวลาที่อาจขอรับโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวล
กฎหมายที่ดินได้ เนื่องจากได้มีการครอบครองและเข้าทำกินในที่ดินดังกล่าวตาม
กฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดิน
เพื่อการครองชีพแล้ว

(3) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมที่มีหลักฐานการอนุญาต การเช่า หรือเช่าซื้อ

(4) ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติให้บุคคล
เข้าไปทำการปลูกป่าในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ หรือเข้าทำการปลูกสร้าง
สวนป่า หรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรม

สำเนาถูกต้อง

(มีต่อหน้าถัดไป)

(นายวิสูตร สมนึก)

อธิบดีกรมป่าไม้

ข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 4⁽²⁾ แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 โดยเฉพาะใน (5) ที่ดินที่ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าอยู่แล้วโดยทบวงการเมือง รัฐบาล หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จึงมีปัญหว่าที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา 4 (1) ที่ดำเนินการเพื่อการ ปลูกป่าอยู่แล้วจะขอขึ้นทะเบียนสวนป่าตามระเบียบกรมป่าไม้ดังกล่าวได้หรือไม่ ซึ่ง ในการพิจารณามีความเห็นแยกเป็นสองฝ่ายดังนี้

(ต่อจากเชิงอรรถที่ 1)

(5) ที่ดินที่ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าอยู่แล้วโดยทบวงการเมือง รัฐบาล หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(2) มาตรา 4 ที่ดินที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นที่ดินประเภทหนึ่งประเภทใด ดังต่อไปนี้

(1) ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวล กฎหมายที่ดิน

(2) ที่ดินที่มีหนังสือของทางราชการรับรองว่า ที่ดินดังกล่าวอยู่ในระยะ เวลาที่อาจขอรับโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมาย ที่ดินได้ เนื่องจากได้มีการครอบครองและเข้าทำกินในที่ดินดังกล่าวตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการ ครอบครองไว้แล้ว

(3) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมที่มีหลักฐานการอนุญาต การเช่าหรือเช่าซื้อ

(4) ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติให้บุคคล เข้าทำการปลูกป่าในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ หรือเข้าทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรม

(5) ที่ดินที่ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าอยู่แล้วโดยทบวงการเมือง รัฐบาล หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

สำเนาถูกต้อง

(นายวิสูตร สมนึก)
อธิการบดี กองนิติการ

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่าเมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 มาตรา 4 มาตรา 5^(๓) ประกอบกับนิยามศัพท์ในมาตรา 3^(๔) คำว่า "สวนป่า" และ "ต้นไม้" แล้วจะเห็นว่า ที่ดินประเภทหนึ่งประเภทใดตามมาตรา 4 ที่นำมา ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีเจตนาเพื่อทำการปลูกและบำรุงรักษา ต้นไม้ ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เพื่อการค้า ไม่ว่าต้นไม้นั้นจะขึ้น อยู่ก่อนแล้วหรือจะปลูกขึ้นใหม่ เมื่อได้ขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าแล้ว ดังนั้นที่ดินที่มี โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ได้ดำเนินการ เพื่อการปลูกป่าที่เป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้อยู่แล้ว หากผู้มีสิทธิใน ที่ดินประสงค์จะทำสวนป่าเพื่อการค้าก็อาจขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าตามระเบียบ กรมป่าไม้ดังกล่าวได้

-----+
^(๓) มาตรา 5 ผู้มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือผู้มีสิทธิใช้ประโยชน์ใน ที่ดินตามมาตรา 4 ประสงค์จะใช้ที่ดินนั้นทำสวนป่าเพื่อการค้า ให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ต่อนายทะเบียนตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และเมื่อได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนแล้ว ผู้ยื่นคำขออาจดำเนินการไปก่อนได้จนกว่านายทะเบียนจะสั่งรับหรือไม่รับขึ้นทะเบียน เป็นสวนป่าตามมาตรา 6

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้เช่าหรือผู้เช่าที่ที่ดินที่ขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า และที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินตามมาตรา 4 (๒) ผู้ยื่นคำขอต้องมีหลักฐานการเช่าหรือ เช่าซื้อที่ดินดังกล่าว พร้อมทั้งหนังสือยินยอมของผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในที่ดินนั้น ที่แสดงว่าอนุญาตให้ทำสวนป่าได้

^(๔) มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"สวนป่า" หมายความว่า ที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา 5 เพื่อ ทำการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ที่เป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

"ต้นไม้" หมายความว่า ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ จากเนื้อไม้และหมายความรวมถึงต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่น แต่อาจใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ได้ด้วย

สำเนาถูกต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(นายวิสูตร สมนึก)
 นักวิชาการ

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 0710/ 4269

กรมป่าไม้

61 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ 10900

24 เมษายน 2546

เรื่อง แจ้งการเคลื่อนย้ายไม้ของกลางคดีป่าสาละวิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก

อ้างถึง 1. หนังสือจังหวัดตาก ด่วนที่สุด ที่ ตก 0011 / 4861 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2546

2. หนังสือจังหวัดตาก ด่วนที่สุด ที่ ตก 0011 / 5796 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดได้หารือกรมป่าไม้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการขนย้ายไม้สักของกลางคดีป่าสาละวิน ซึ่งเป็นคดีที่ประชาชนสื่อมวลชนให้ความสนใจและจับตามอง ตามที่สำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าตากแจ้งให้ทราบแล้วนั้น ว่าการดำเนินการดังกล่าวขัดกับพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 (ฉบับที่ 5 พ.ศ.2518) หมวด 3 ไม้และของป่าระหว่างเคลื่อนที่ ส่วนที่ 1 การนำเคลื่อนที่ มาตรา 38 มาตรา 39 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ.2528) ออกตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 ว่าด้วยการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ หรือไม่ว่าอย่างใด และจะดำเนินการขนย้ายไม้ของกลางดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร หากผลการพิจารณาเป็นประการใดขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดตากทราบ พร้อมทั้งส่งเรื่องเดิมให้กรมป่าไม้ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนดังนี้

1. ไม้ของกลางรายนี้นายวิระเทพ ทักฤกษ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ 6 ได้มอบไม้ของกลางที่ได้ส่งมอบเรื่องราวดำเนินคดีไว้ต่อพนักงานสอบสวนอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ตามคดีอาญาที่ 48, 49/2541 ให้นายบุญเหลือ เดชบุญขง หัวหน้างานจัดการผลผลิตตาก ตัวแทนอุตสาหกรรมป่าไม้เขตตาก ไปเก็บรักษาไว้ที่ปลอดภัย คือที่หมอนไม้บริษัทสหวนกิจ (2499) จำกัด อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก และที่ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เป็นไม้สักท่อนของกลางจำนวน 9,338 ท่อน ปริมาตร 10,106.36 ลูกบาศก์เมตร และไม้สักแปรรูปของกลาง จำนวน 5,576 เหลี่ยม/ชิ้น ปริมาตร 2,863.90 ลูกบาศก์เมตร ตามบันทึกการรับมอบ ไม้ของกลาง ระหว่างฝ่ายป่าไม้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน 3 ฉบับ คือ ฉบับลงวันที่ 25 สิงหาคม 2541, ฉบับลงวันที่ 25 สิงหาคม 2541 และฉบับลงวันที่ 29 กันยายน 2541

2. ไม้หรือของป่าที่ต้องถูกควบคุมระหว่างเคลื่อนที่และต้องมีใบเบิกทาง กรมป่าไม้ (นายอานันท์ ธรรม)

แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ 26 (พ.ศ.2528) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ 26 (พ.ศ.2528) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

แนบไป...

เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วย
สวนป่า จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 8) ได้พิจารณา
ปัญหาที่กรมป่าไม้หาหรือประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมป่าไม้) แล้ว เห็นว่า การขึ้นทะเบียนที่ดินประเภทใด
เป็นสวนป่ามิได้ขึ้นอยู่กับระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าหรือ
การโอนทะเบียนสวนป่า พ.ศ. 2535 ~~แต่ขึ้นอยู่กับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติสวนป่า~~
~~พ.ศ. 2535~~ ~~จึงสำคัญ~~ ความในข้อ 5 ของระเบียบดังกล่าวเป็นการลอกข้อความมาจาก
บทบัญญัติของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า โดยตรง ซึ่งที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือ
มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินนั้น เป็นที่ดินที่จะขอขึ้นทะเบียน
สวนป่าได้ตามมาตรา 4^(๑) (1) แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า ส่วนปัญหาว่าที่ดินดังกล่าว
ที่มีการปลูกป่าอยู่ก่อนแล้วจะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าได้หรือไม่นั้น เมื่อนิยามนิยาม
"สวนป่า" และ "ต้นไม้" ในมาตรา 3^(๖) แห่งพระราชบัญญัติสวนป่าประกอบแล้ว
จะเห็นได้ว่า สวนป่าหมายถึงที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา 5 เพื่อทำการปลูกและ
บำรุงรักษาต้นไม้ที่เป็นไม้ทางห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และคำว่าต้นไม้หมายถึง
ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วหรือปลูกขึ้น ฯลฯ การทำสวนป่าจึงหมายถึงการปลูกและบำรุงรักษา
ต้นไม้ที่ปลูกขึ้นใหม่หรือการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ขึ้นอยู่เดิมด้วย ประกอบกับมาตรา 4 (1)
แห่งพระราชบัญญัติสวนป่าก็ไม่ได้มีข้อความจำกัดไว้ว่า จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า
ได้เฉพาะที่ดินที่ยังมิได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าอยู่แล้ว ~~ที่ดิน~~ ~~ที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน~~
~~หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ได้ปลูกป่าอยู่ก่อนแล้ว จึงสามารถขอขึ้นทะเบียน~~
~~สวนป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า~~ ~~ได้~~

^(๑) โปรดดูเชิงอรรถที่ 2, ข้างต้น

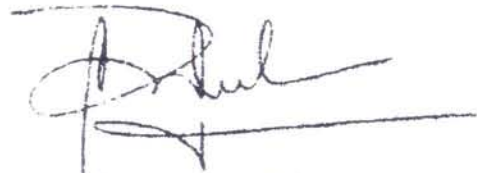
^(๖) โปรดดูเชิงอรรถที่ 4, ข้างต้น

^(๘) โปรดดูเชิงอรรถที่ 3, ข้างต้น

สำเนาถูกต้อง

(นายวัชร สมนึก)
อธิบดีกองนิติการ

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 8) มีข้อสังเกตว่า หากมีการขอขึ้นทะเบียนที่ดินที่มีไม้หวงห้ามขึ้นตามธรรมชาติอยู่ก่อนแล้ว เป็นส่วนที่น่าจะได้พิจารณาโดยรอบคอบ เพราะว่าอาจเป็นช่องทางให้มีการขอขึ้นทะเบียนสวนป่าเพื่อทำการตัดฟันไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ก่อนแล้วได้ ซึ่งจะตรวจสอบได้ยากว่าไม้เหล่านั้นได้มาจากการทำสวนป่าหรือไม่ นอกจากนี้ผู้ที่ปลูกป่าทดแทนไม้ที่ตัดตามข้อกำหนดในสัมปทานการทำไม้ ฯลฯ อาจถือโอกาสขอขึ้นทะเบียนสวนป่าตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติสวนป่าฯ เพื่อตัดฟันไม้ดังกล่าวได้

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ 2536

ท่านาถกตอ

(นายวิชิต สมนึก)
นักการฯ กองนิติการ